

① מחלקת מה משנתנו בא לרבות עם "הכל שוחטין" ו"לעולם שוחטין" ו"בכל שוחטין"

② מחלקת האם טרם כניסה הארצה נחירה היתה **מותרת** או שבשר "תאווה" (חולין) של בהמות היה אסור

פסוק

- כי ירחיב ה' את גבולך... בכל אות נפשך תאכל בשר. כי ירחק ממך המקום... וזבחת מבקרך ומצאנך... ואכלת בשעריך בכל אות נפשך
- ושחט את בן הבקר לפני ה' והקריבו...
- הצאן ובקר ישחט להם ומצא להם...
- אך כאשר יאכל הצבי והאיל...

רקע

ר"ע	רבי ישמעאל	שיטות: מקרים
לאסור להם בשר נחירה (חייב שחיטה)	להתיר להם בשר תאווה – היינו חולין (הערה: רק בהמות הראויות לקרבן אבל חיות היו מותרות חולין גם במדבר)	מה לומדים מהפסוק הראשון הרשום למעלה - שחל משנכנסו הארצה
בשר תאווה לא נאסר במדבר	בשר נחירה לא היתה מותרת במדבר	למה כל אחד חולק על השני
	כתוב לגבי המדבר "ושחט את בן הבקר" - רואים מכך שחייבים היו בשחיטה במדבר	ראיה לר"י
זה מתייחס (רק) לקרבנות – לא לחולין		תשובתו של ר"ע
	" הצאן ובקר ישחט להם" - רואים מכך שחייבים היו בשחיטה במדבר	ראיה לר"י
כוונת "ישחט" היינו נחירה		תשובתו של ר"ע
	יש משנה: "...הנוחר פטור מלכסות" - רואים מכך שנחירה אינה שחיטה אחרת היתה חייבת בכיסוי הדם	תשובתו של ר"י
המשנה מתייחסת ללאחר כניסתם הארצה, שאז נחירה הפסיקה להיות "שחיטה" ולכן פטורה מכיסוי הדם		תשובתו של ר"ע
"אך כאשר יאכל הצבי והאיל..." - רואים מכך שבמדבר חיות (חולין) היו מותרות		ראיה לר"ע
	מודה אני שחיות חולין היו מותרות – כיון שלא היו ראויות לקרבן (רק בהמות חולין היו אסורות)	תשובתו של ר"י

שאיילה

לפי ר"ע (הסובר שבשר נחירה היתה מותרת במדבר)

מה הדין לאכול בארץ בשר שנחירה לני כניסתם הארצה

ביאור משנתנו - מחלקת

יש 3 מימרות במשנתנו (ועוד אחד במשנה הראשנה בפרק הנוכחי) – מה הן באות לרבות?

בהו"א רבה מסביר 2 מתוך ה-4

רב יוסף מפרש בדרך אחרת 1 מתוך ה-2

במסקנא רבא מפרש אחרת ומפרש את כל ה-4

מסקנא: רבא ²	הו"א: רבה (/ רב יוסף)		שיטות: מימרות במשנה
כותי			הכל שוחטין (בתחילת הפרק)
ישראל מומר	רבה: לרבות עופות (שחייבים בשחיטה למרות שלא כתוב בתורה)		הכל שוחטין
<ul style="list-style-type: none"> • ביום • בלילה • בראש הגג • בספינה 	רב יוסף ¹ לר"ע – לאחר שגלו עדיין חייבים בשחיטה אינם חוזרים להיתר נחירה שהיה לפני כניסתם הארצה	רבה לרבי ישמעאל - לאחר שגלו עדיין מותרים בשחיטה - את "בשר תאווה" (חולין) אינם חוזרים למצב של קודם כניסתם הארצה	ולעולם שוחטין
<ul style="list-style-type: none"> • צור • זכוכית • קרומית של קנה 			בכל שוחטים

¹ רב יוסף חולק על רבה משתי סיבות:

1. א"כ היתה צריכה לכתוב "לעולם שוחטים ואוכלים"
2. הסיבה שבהגיעם ארצה הותר להם בשר תאווה – לא היו צריכים להקריב קרבן – הינה כי היו רחוקים מהמשכן/בית המקדש לעומת במדבר – והרי בגולה היו אפילו יותר רחוקים

² רבא חולק על רבה/רב יוסף

1. הם לא הסבירו את הראשון ואת האחרון
2. הוא מסביר שכולם מתיחסים לשוחט – לא שחלק לנשחט וחלק לשוחט

סוגיא - דף יז. - נושא: הגדרת "מגירה" המוזכרת במשנתנו

סקירה כללית

"מגירה" האסורה במשנתנו היינו שיש לפגימות 2 עוקצים, ב2 הכיוונים.

סקירה כללית

הערה: הגדרות המונחים דלהלן תופענה בהמשך.

סכין "אגרת" תמיד קורעת הסימנים ולכן פסולה. "מסוכסת" קורעת למעט באוסף תנאים מסוימים – שאז כשרה בדיעבד. "עולה ויורד" ו"כסאסאה" כשרות לכתחילה.

הגדרה

מונח	הגדרה
אגרת	יש לפגימות 2 עוקצים – לשני הצדדים
מסוכסת	יש לפגימות רק עוקץ אחד – לצד אחד (העוקץ השני הוחלק במשחזת)
עולה ויורד	פגימה גדולה שהושחזו/הוחלקו עוקציה
כסאסאה	מחוספסת

נתון

- (כמעט) כל פגימות קורעות
- **אפילו יש לפגימות רק עוקץ אחד וכולם באותו כיוון**
 - (סוג מיוחד של פגימות שאינן קורעות: "מגל קציר" - פגימותיה רק לצד אחד **וגם כפופות** – אם חותך איתה רק בכוון אחד לא נגד הפגימות)
- העוקץ הראשון, אם הוא בראש הסכין, קורע את העור בלבד ואינו מגיע לקרוע את הסימנים – העוקץ השני (אם קיים) קורע את הסימן
- אם הפגימה/העוקץ הראשון אינו בראש הסכין אלא באמצע הסכין, אז הלהב חותך את העור וכשמגיע לפגימה, הפגימה קורעת את הסימן

פירוט

סוג פגימה	דין	טעם
אגרת	טריפה	קורעת הסימנים
מסוכסת – בדרך כלל	טריפה	קורעת הסימנים
מסוכסת – באוסף תנאים:	כשרה בדיעבד	<ul style="list-style-type: none"> • כשרה: הפגימה קורעת רק את העור – לא את הסימנים • רק בדיעבד: מחשש שמא יוליך וגם יביא (בכוון השני) את הסכין
עולה ויורד	כשרה לכתחילה	אינה קורעת
כסאסאה (מחוספסת)	כשרה לכתחילה	אינה קורעת

סקירה כללית

מדרבנן צריכים להראות את הסכין לחכם – מפני כבודו.
יש אסמכתא לזה מפסוק אצל שאול המלך...

סוגיא - דף יז: - נושא: אופן בדיקת הסכין

סקירה כללית

צריכים לבדוק בעור או בצפורן. יש שהיו בודקים בשמש או במים.
למסקנא צריכים לבדוק את חודה בלבד ולא את הצדדים
כי צדדי הלהב אינם נוגעים בסימנים תוך כדי החתיכה
כי מתרחב החתך מצדי הסכין (כנ"ל ב**סוגיית שחיטה בסכין מלובנת** בדף ח.).